

GAZETA TRANSILVANIEI

REDACŢIA și ADMINISTRAŢIA
BRAŞOV, Strada Lungă Nr. 5. —
— Telefon 226 —
Abonament anual 200 Lei
Pentru străinătate 500 Lei
Pentru autorități, instituții și
intreprinderi 500 Lei
Anunțuri, reclame, după tarif

FONDATA LA 1838 DE GHEORGHE BARIŢIU

Apare de 2 ori pe săptămână

România este hotărât pașnică.
Ea vrea să desăvârșească în liniște opera de consolidare,
dar tot atât de hotărâtă este de a păstra integritatea și inde-
pendența ei.

M. S. Regele Carol II.

APELUL CĂTRE ȚARĂ

AL PREȘEDINTELUI CONSILIULUI DE MINIȘTRI

„Facem un călduros apel la unirea tuturor și cerem fiecăruia să taie legăturile trecutului și să se strângă cu mic cu mare în jurul Coroanei și a steagului Țării“

Români!

Mișeșeul atentat care a curmat zilele unuia din cei mai deosebiți fii ai Țării, răpus în plină desfășurare a rodnicelor sale străduinți, a trezit conștiința întregului popor românesc. Ne dăm cu toții seama că nici o cruțare nu mai e cu putință față de nebrebniții, dacă vor mai fi, care nu-și dau seama că în clipele în care Țara trebuie să se sprijine pe închegarea tuturor sufletelor și pe unirea tuturor brațelor, o acțiune de ură și de învrăjbiere constă o crimă ce nu poate fi destul de aspru pedepsită. Suntem hotărâți să înlăturăm și

ultimele boabe de neghină aduse de vânturi pe ogorul românesc și să readucem pe cel răătăcit la vechile tradiții de omenie și de bun simț care au călăuzit neamul nostru în decursul veacurilor. Facem un călduros apel la patriotismul tinerilor ademeniți printr'o mistică înșelătoare, lipsită de temelie morală și de scopuri măturisite și le vom deschide porțile pe care le-au închis în urma lor, dacă în sufletul fiecăruia mai licărește încă acea dragoste de casă și de neam, care îi poate aduce pe calea pocălniei. Să nu uite nici unul că în abureala de sânge nu se poate clădi, ci numai distruge.

ca să păstrezi totul. Recluzițiile trebuiesc însă făcute în cel mai strict spirit de legalitate și abuzurile ce s'ar dovedi vor fi sancționate, iar cei păgubiți vor fi indemnizați.

O mai strictă coordonare a tuturor măsurilor legislative, administrative și economice va căuta să ușureze sarcinile obștești și sarcinile individuale. Programul de înlăturare din care s'a realizat atât în ultimii doi ani va fi continuat mai departe pentru binele obștesc, în limitele pe care le vor îngădui veniturile Statului. Căci înainte de toate și pe deasupra tuturor va trebui să facem față cheltuielilor impuse de apărarea națională pentru înzestrarea și întreținerea armatei și pentru

căile de comunicații pe care armata și aprovizionările ei urmează să se miște.

Români!

Cu ajutorul vostru al tuturor nu ne îndoi că scumpa noastră Țară va putea învinge toate greutățile atât de covârșitoare ce-i stau în cale; că o vom putea feri de nenorocirile unui război și că vom putea păstra în conflictul armat care s'a declanșat în Europa stricta neutralitate la care ne-am hotărât. Pentru atingerea acestui scop, nimănui nu-i poate fi însă îngăduită cea mai mică abatere dela datorie, dela respectul ferarhiei în Stat, dela sacrificiile cerute pentru apărarea Patriei.

Cetățeni liberi ai liberei și întregitei Români nu vă clintii din jurul Regelui vostru, din cuvântul crezului vostru milenar, din simțământul care v'a purtat până acum peste valurile vremilor.

Să ne strângem cu toții într'un mănunchu de nevinșat și să strigăm cu toții;

Trăiască România pe vece desrobită și unită!

Trăiască Regele nostru și Iubitorul Său Vlăstar!

Așa să ne ajute Dumnezeu! Sănătate!

În numele Consiliului de Miniștri

Președintele Consiliului,
C. ARGETOIANU.

Un călduros apel la unirea tuturor, în jurul Coroanei și a steagului Țării.

Trecem prin vremuri de incercare, vremuri în care un popor nu se poate socoti stăpân pe destinele lui decât în măsura unității sale de simțăminte și de manifestare. Numai popoarele care se vor înfrunța ca un bloc, fără crăpături și rugăături străine vor putea străbate prin văpala aprinsă ce amenință să se întindă pretutindeni. Numai popoarele încheiate într'un gând și o voință vor eși din foc neatîns și oțelite pentru vece în urmărirea idealurilor lor. Pentru desăvârșirea acestui bloc, facem un călduros apel la unirea tutu-

ror și cerem fiecăruia să taie legăturile trecutului și să se strângă cu mic cu mare în jurul Coroanei și a steagului Țării, înodând astfel singurile legături raționale față de pericolul comun. Facem acest apel în numele morților noștri, îl facem în numele generațiilor obidite care și-au jertfit viața pentru întemelirea României de azi — îl facem în numele stător nevoiași, răbdători și harnici, cari și-au pus nădejdiile în ziua de mâine; îl facem în numele copiilor și strănepoților noștri față de care ne apasă o grea răspundere.

Guvernul va lupta pentru înfrățirea oamenilor și alinarea nevoilor.

Guvernul Majestății Sale nu va lăsa la o parte nici o măsură menită să sprijine înfrățirea oamenilor și alinarea nevoilor. Dar la rândul lui, trebuie ca fiecare cetățean să sprijine acțiunea guvernului încordând

puterea sa de răbdare și de bunăvoință.

Să uităm cu toții pentru moment că avem drepturi de satisfăcut și să ne aducem aminte că avem datorii de îndeplinit.

Nu avem nici un gând războinic, dorim și vrem pacea.

În situația actuală internațională fiecare nație se găsește în poziție de apărare. Nu avem nici un gând războinic; dorim și vrem pacea, dar nu putem să stăm pe un picior de inferioritate față de alții. Știm că concentrările apasă greu mai ales asupra păturii muncitorești dela state și din orașe. Desconcentrările nefiind însă posibile în momentul de față în măsura pe care am dorit o, concedii lunare vor fi acordate pe rând elementelor concentrate, iar pe de altă

parte dispozițiunile necesare au fost luate și vor fi completate pentru ajutorarea familiilor celor chemați sub drapel și pentru îndeplinirea muncilor lor.

Măsuri de oblauire vor fi luate de asemeni pentru cei lipsiți de mijloace pentru a-și ajuta să facă față îndatoririlor lor. Guvernul își dă seama de toată apăsarea rechizițiilor, ele sunt însă de neînălțurat pentru apărarea Țării. Fiecare din cei chemați la sacrificii să-și dea seama că e bine să dai ceva

Sic transit vita Poloniae

Mândra și frumoasa Polonie de ieri, azi este o ruină. Polonia marelui erou Pilsudski, nu mai există. Soarta Poloniei este o consecință a echivocului ce predomină în domeniul politicii internaționale.

Într'adevăr, că în toate timpurile, politica internațională a Europei și chiar a lumii întregi, se caracteriza prin a fi foarte rigidă, dar nu mai puțin este adevărat, că această rigiditate era pornită din evoluția civilizației și a necesităților omenestii în a căuta să recompense anumite lipsuri prin împrumuturi din afară.

Să respectau deci anumite drepturi, fără de care un om nu poate trăi în calltatea lui de om. Azi respectul și bunăcuviința sunt înlocuite prin puterea forței. Și cât timp forța va prima dreptul, omenirea nu va cunoaște liniște.

În momentele de grea incercare ce ne sunt date să trăim, nesiguranța, mai mult ca ori când, ne pândește, căci nu se mai poate pune bază nici pe cel mai trainic tratat militar, sau politic. Indiferent de statele ce l'au încheiat, el este înlocuit sau chiar abandonat, în ciuda asigurărilor date la încheierea lui; mai ales că și idiolegiile, ori cât de opuse fiind ele, când la mijloc sunt anumite interese comune, se uită împreună cu antagonismele anterioare. Trăim deci într'o epocă a paradoxului.

Polonia o vedem dispărută de pe harta bătrânei Europe. Ea de acum nu va mai aduce contribuția ei, pe altarul civi-

lizației, ale cărei baze sunt aproape sdruncinate.

Odată cu dispariția Poloniei, nu ne putem ascunde regretul, deoarece conform tradiției și sincerității, ce a caracterizat, caracterizează și va caracteriza întotdeauna politica României, ori care ar fi fost țara care ar fi avut soarta Poloniei, din partea noastră s'ar fi bucurat cel puțin de un regret sincer.

Pentru Polonia soarta de azi nu-i un lucru nou în istoria ei. Ea a avut de mai multe ori nenorocirea să guste din paharul suferințelor, prin dispariția ei de pe harta Europei, căci faptul că este înconjurată de două țări mari și puternice, nu o putea scuti de asemenea surprize neplăcute.

Ori de câte ori Polonia a fost împărțită, poporul polonez și-a înșurat la maximum puterea și dragostea de neam și stat și mai ales a dovedit întregul omeniri dragostea lui pentru libertate, pentru un stat polon independent. Dar până când între statele Europei va mai predomina concepția utopică de state mari și state mici, omenirea, și mai ales Europa, nu va avea niciodată liniște deplină.

Aceste noțiuni absurde trebuie să dispară din vocabularul oamenilor de răspundere în interesul securității statelor europene, căci ori și ce stat are trecutului lui, are contribuția lui în progresul omenirii și este deopotrivă mândru de istoria lui, ca și statele, care din punct de vedere demografic și întindere teritorială au superioritate.

Nimic, în lumea aceasta, nu dă un drept în plus acestor state, ca ele să vină cu pretenții imperialiste și hegemoniste, căci toate statele au drepturi egale la viață, la libertate în acțiunea lor externă și sfânta lor independență.

Azi Europa Occidentală este în plin război și noi credem că acest război are geneza lui în principiile absurde de mai sus.

Marea parte a țărilor s'au declarat neutre și deși aceste state neutre sunt majoritatea statelor din lume, totuși războiul continuă. Acest război, pe care nimeni până ieri nu l'a dorit, știm când a început, nu știm însă când se va termina. Și de aci mare îngrijorare, căci la război și cu cine pornești, îți cunoști aliații, dar nu știi dacă îl vei sfârși, fie învingător, fie învins, tot alături de el. Orice victorie sau înfrângere, fie ea cât de mică, pune o nouă problemă pentru aliat, care se îngrozește de înfrângere, dar și victoria principalului aliat deci și a principalului beligerant, nu-l poate lăsa nepăsător.

Prima consecință a războiului actual este dispariția fostei noastre vecine și amică, Polonia.

Polonia a murit. Oare va mai învia?

Astfel s'a sfârșit viața Poloniei.

Petre Janura.

Presă streină scoate în relief proclamația guvernului român către țară, subliniind că România continuă politica de strictă neutralitate, pe care caută să o asigure printr'o statornică organizare a apărării naționale.

Perspectivile neutralității americane

Resursele industriale și legăturile economice

În repetate rânduri, glasurile cele mai autorizate din Statele Unite au declarat că nu dorim ca țara lor să fie angajată în război. Aceasta nu exclude însă posibilitatea ca Statele Unite să fie sustrate din izolare în care în mod voit se retrăsează.

Faptele economice vorbesc mai puternic decât intențiile ploase.

În același timp oficialitatea americană n'a pierdut nici un prilej de a sublinia identitatea ideologică și interesul pe care-l poartă Franței și Angliei, în greua încercare în care acestea sunt angajate.

În tot decursul istoriei americane se pot desluși două mari curente, în aparență antagoniste, dar pe care Americanii au știut totdeauna să le îmbrace în modul cel mai fericit. Este pe deoparte suflul idealist, moștenire a președintelui Hamilton.

Reprezentând o sinteză a acestor curente de idei, de sentimente și de tradiții, președintele Roosevelt face un mare efort pentru a desfilența restricțiile pe care legea neutralității le pune în calea unui sprijin mai activ dat democrațiilor apusene.

Este încă în amintirea tuturor senzaționala declarație făcută de președintele Statelor Unite în cursul lunii Ianuarie cu prilejul unei din periodicile sale întrevederi cu reprezentanții presei, că cea mai bună pavază a Statelor Unite sunt statele democratice din Europa apuseană.

Ori, unul din factorii cel mai esențiali care ar putea asigura victoria acestor state, ar fi furniturile pe care Statele Unite le-ar face. De aceea, președintele luptă în primul rând pentru ridicarea embargoului asupra armelor. Aceasta nu este decât un prim pas, dar cel mai important.

Dacă modificarea propusă de Pittman legii neutralității ar fi acceptată de Congres, Statele Unite obțin posibilitatea și își manifestă intenția de a furniza democrațiilor europene materialul disponibil.

Cea mai mare forță industrială.

Acest material este extrem de important. Repugnându-l oricui fel de război, poporul american posedă imense bogății agricole și un echipament comercial și industrial care le plasează în fruntea puterilor industriale ale lumii. Ele ar constitui un izvor nesecat de arme și de materii prime pentru puterile beligerante. Sursa acestui mari puteri industriale o constituie bogățiile de materii prime. Acestea vor fi deci punctul principal, care trebuie să ne reție atenția atunci când vrem să ne dăm seama de ce ar putea reprezenta modificarea legii americane a neutralității.

Resursele industriale.

Teritoriul american dă:

Cu o populație reprezentând doar 6.1 la sută din totalul locuitorilor pământului și cu un teritoriu ce atinge abia 5.8 la sută din suprafața globului, Statele Unite sunt totuși țara cu cele mai mari resurse.

Pentru cele mai importante materii prime, teritoriul american conține rezerve ce variază între 30—50 la sută din rezervele lumii.

61 la sută din producția mondială de petrol.

42 la sută din producția mondială de plumb.

39 la sută din producția mondială de bumbac.

36 la sută din producția mondială de cărbune.

36 la sută din producția mondială de aramă.

31 la sută din producția mondială de zinc.

29 la sută din producția mondială de fier.

Legături economice.

Statele Unite au însă și lipsuri. Printre acestea „zahărul și ceaiul, de pildă. Ele sunt importate în special din coloniile engleze și franceze și n'ar putea fi în nici un caz furnizate de Germania.

Istoria contemporană ne arată

că legăturile între Statele Unite și țările democratice au însă și alte aspecte cari, în perspectiva trecutului, capătă forța unei legi ineluctabile.

Experiența războiului mondial ne arată că Statele Unite au intrat în el ca stat debitor și l-au terminat ca stat creditor al întregii lumi. Legătura dela cauză la efect, nu mai trebuie să fie subliniată.

Clauza „cash and carry” tînde să sublinieze o asemănare de situații. Anglia și Franța au nevoie de material și sunt în stare să-l plătească. Statele Unite îl vor furniza. În ziua când capitalurile investite pentru aceste furnituri, vor fi amenințate, legea neutralității va suferi încă o modificare în sensul unei legături mai apropiate între Statele Unite ale Americii și democrațiile apusene.

Excelsior.

Țara Maramureșului

este legată de nordul Ardealului printr-o importantă cale de comunicație.

Timpurile excepționale în care trăim, vremurile de permanent pericol care caracterizează această epocă, cer din partea popoarelor conștiente de mențea lor și de rostul lor în lume, eforturi mari, calm și energie sporită, pusă în slujba permanentelor interese naționale.

România, grație conducătorilor ei, datorită perfectei înțelegeri a noii situații, lucrează cu încredere și cu potențial sportiv, pentru împlinirea tuturor neajunsurilor și pentru perfectă funcționare a unei vieți de Stat, pusă în slujba civilizației și a păcii.

În timp ce în alte părți ale lumii, popoarele se războlesc între ele, disputându-și stăpânirea și dominațiunile, aci, în sud-estul Europei frământate și îngrijorate de soartea ei, se lucrează cu spor, la o operă mare de progres și de perfecțiune. Astfel, deunăzi a fost inaugurată o nouă linie ferată, care leagă țara Maramureșului cu ținutul grăniceresc al Năsăudului.

Importanța noii lucrări pentru economia generală a țării și pentru ridicarea acestor provincii, a fost subliniată de d-l ministru Mihail Ghelmegeanu, în cuvântarea inaugurată.

Lipsite până acum de o legătură normală și menită să intensifice schimburile economice, cele două regiuni din nordul țării, datorită noii linii de cale ferată, vor putea să se încadreze în ritmul de progres care caracterizează astăzi întreaga muncă națională.

Insemnătatea noului drum de fier nu se mărginește numai la economic ci se restrânge la organizarea apărării noastre naționale, atât de necesară în aceste vremi și la intensificarea unui cât mai mare interes turistic.

Inaugurarea liniei ferate Salva—Telciu, constituie pentru întreaga țară și pentru opinia publică internațională, caracteristica preocupărilor noastre.

România în afara de preocupările războinice ale lumii, neutră, dar stăpână pe destinația ei, muncește cu elan la ridicarea țării, la buna ei organizare și la o cât mai perfectă apă-

rare a fruntarilor ei pe veci stabilite.

În înfrigurarea generală, în neastâmpărul care domnește în omenie, preocupările României, liniștea ei și încrederea pe care o manifestă în destinația ei, aduc un vânt de însemnare și de liniște sufletească pentru întreg poporul românesc.

Care ar fi ajutorul economic pe care l'ar putea da Rusia Germaniei

Londra. — Ajutorul economic pe care Rusia l'ar putea da Germaniei constituie subiectul unui articol al profesorului Lindley Fraser dela Universitatea din Aberdeen, publicat în „Eventing News”.

Profesorul Fraser exprimă părerea că Sovietele n'ar fi dispuse să furnizeze Germaniei jumătate din materiile prime de care are nevoie și crede că Germania nu este în măsură să plătească jumătate din produsele pe care le-ar putea importa. În sfârșit profesorul Fraser nu crede că aceste produse ar putea fi transportate în Germania în cantitate suficientă și cu o astfel de rapiditate încât să poată fi de o utilitate oarecare Reichului.

Autorul articolului recunoaște că Rusia produce fier, plumb, zinc, aramă, cărbune și petrol, adică lucruri de care Germania are atâta nevoie. Dar, adăugă el, Rusia are nevoie de aceste produse pentru ea însăși, iar expedițiile lor în Germania ar însemna pentru Uniunea Sovietelor să și rutneze propriul sistem economic.

După ce subliniază pe de altă parte dificultățile de transport, profesorul Fraser încheie, spunând că trebuie continuat blocusul și pregătirea unui lung război. Faptul că Rusia sprijină Germania — dacă continuă să facă aceasta — nu poate decât prelungea războiul, dar nu este nici o posibilitate ca acest sprijin să ajute d-lui Hitler pentru câștigarea victoriei.

Inființarea ministerelor

ordinii publice și propagandei naționale

M. S. Regele a semnat următorul decret-lege pentru înființarea ministrului ordinii publice și ministrului propagandei naționale:

Art. 1. — Se înființează următoarele ministere:

1. Ministerul ordinii publice;
2. Ministerul propagandei naționale.

Art. 2. — Ministerul ordinii publice are în atribuțiunile sale conducerea poliției generale a Statului și jandarmeriei.

Ministerul propagandei naționale are atribuțiunile îndeplinite astăzi de subsecretariatul de stat al presei și propagandei.

Art. 3. — Numărul și denumirea direcțiilor or, serviciilor și birourilor din ministerele înființate, compunerea lor precum și atribuțiunile lor se vor stabili prin Decret Regal, dar pe baza unui jurnal al Consiliului de miniștri, ținându-se seama de legea pentru organizarea ministerelor din 2 August 1929 și de legea pentru ierarhizarea funcționarilor în administrațiile publice din 13 Noembrie 1934.

Art. 4. — Cheltuielile cu înființarea nouilor ministere ce ar necesita, se vor acoperi din credite extraordinare ce ministerul finanțelor va deschide.

Propunerile de pace ale cancelarului Hitler

Amsterdam, 1 Octombrie. — Corespondentul din Berlin al ziarului „Telegraf” află din izvor bine informat că propunerile de pace ale cancelarului Hitler vor consta în următoarele două puncte principale:

1. Crearea unui stat tampon polonez și;
2. Propunerea reunirii unei conferințe în cinci, care ar urma să reglementeze toate chestiunile nerezolvate.

Propunerile vor fi transmise la Paris și Londra prin intermediul d-lui Mussolini.

Același ziar adăugă că statul tampon ar avea drept capitală Varșovia, ar cuprinde numai regiunile pur poloneze și ar fi în totul dependent de puternicul său vecin, în materie politică, militară și economică.

Printre problemele pe cari conferința în cinci ar avea să le soluționeze ar fi și revendicările Italiei în Marea Mediterană, cererile coloniale germane și cele sovietice în regiunea baltică.

Reacțiunea negativă a presei engleze.

Londra, 1. — Presa engleză de Duminică dimineață este unanimă în a respunge, în mod categoric, toate propunerile de pace bazate pe recunoașterea împărțirii Poloniei.

Ziarele subliniază că aliații s'au pronunțat asupra acestor chestiuni și că ei nu înțeleg să se lase înțimidați de noua manevră germană relativă la modul cum se va sfârși războiul.

In ce condiții Franța și Anglia ar încheia pacea

Londra. — Ziarele engleze de Marți subliniază hotărârea aliaților de a respinge propunerile de pace germane, bazate pe recunoașterea faptelor îndeplinite. Ele cred că declarația pe care d-l Chamberlain o va face în Camera Comunelor va confirma punctul de vedere expus atât de ferm de d-l Winston Churchill.

„Daily Mail” scrie că Marea Britanie și Franța nu ar încheia pacea decât pe baza următoarelor condiții:

1) Înlăturarea regimului hitlerist;
2) Restaurarea independenței Poloniei și
3) Reinființarea unui stat ceh independent.

Aceste trei puncte, adăugă ziarul, sunt necondiționate și realizarea lor ar trebui să precedă orice conversații pentru o reglementare generală cu Germania.

Termenul de revizuire a motocicletelor exploră la 5 Octombrie

În conformitate cu noule dispozițiuni ale Marelui Stat Major, Prefectura Poliției Municipale București, aduce la cunoștința tuturor proprietarilor de motociclete înscrise și neînscrise la Serviciul Circulației, că comisia pentru revizuirea motocicletelor funcționează până în seara zilei de 5 Octombrie a. c.

În consecință, proprietarii neprezenți, se vor prezenta comisiei ce funcționează în localul Prefecturii Poliției Municipale București împreună cu motocicletele ce posed sau cu acte justificative că le-au vândut și radiat.

Cel ce nu se vor prezenta, vor fi dați judecării, conform art. 46 din decretul-lege pentru modificarea titl. 4 „Dispozițiunile Penale” din legea rechizițiilor și pedepsii cu o lună până la trei luni închisoare și 20—30 la sută amendă, din valoarea motocicletelor.

Convocare

Onor. membrii ai grupului religios Brașov sunt invitați a lua parte la ședința ce se va ține Vineri 6 Octombrie 1939 ora 10 a. m. în cancelaria Oficiului protopopesc ort. rom. Brașov.

La ordinea zilei:
Stabilirea programului de activitate pastorală în postul Crăciunului 1939 și în postul Sf. Paști 1940.

Brașov, 5 Octombrie 1939.
Ioan Broșu Dum. Tohăneanu
paroh-președ. paroh-secretar.

Teatrul Reduta.

O singură reprezentație extraordinară azi, Miercuri, 4 Octombrie 1939 ora 9 seara.

Celebra comedie

Extemporalul

Ansamblul în frunte cu creatorii rolurilor: I. Morțun, V. Brezeanu etc.

Bilete la d-na M. Băcilă, la Colectura Oficială, Voevodului Mihail 26.

Jucați cu încredere la

LOTERIA de STAT

COLECTURA OFICIALĂ

Sediul Central: CLUJ, Str. Regina Maria Nr. 46

Brașov, Strada Voevodul Mihail Nr. 26

**Comercianți,
Industriași,
Meseriași,**

Telefonul să nu lipsească din întreprinderea D-v. — Soc. de Telefoane vă oferă avantajii speciale:

Fără taxa de instalație.
Abonamentul numai pe o lună.

Tarifurile următorii:

- Post cu convorbiri nelimitate linie individuală lunar . . lei 850
- Post cu convorbiri nelimitate linie comună la 2 abonați (fiecare) lei 700
- Post cu convorbiri limitate, 210 convorbiri lunar . . . lei 650

470 3—3

**cea mai mare luptă aeriană
dela începutul războiului s'a
dat Duminecă.**

PARIS, 2. — Agenția Havas transmite: Pe când în operațiile terestre intervenit pauza obișnuită, fiecare nouă înaintare, — în lupta fiind folosită pentru organizarea terenului nou ocupat și pentru a preîntâmpina eventualele acțiuni ofensive germane, de altfel destul de tihnice, — aviațiile aliate continuă să se afirme deasupra zonei de luptă.

În ultimele zile s'a constatat intensă activitate aeriană. Duminecă, în special, s'a deslășuit, deasupra lințiilor, cea mai mare luptă aeriană dela începutul războiului.

O adevărată luptă aeriană, în care, în mare, s'a dat între aviațiile aliate și germană. La luptă au luat parte două sau trei escadrile.

Aviația aliată și-a afirmat din nou nu numai buna calitate a materialului său, dar și marele calități ale piloților săi.

Sau distins în deosebi doi piloți tineri, cărora ministrul aerului le-a remis personal diploma militară. Primul dintre ei, doi tineri piloți a avut un incident incendiat în cursul unei lupte dată deasupra frontului inamic. Cu toate că urmărit de un avion german, tânărul pilot n'a voit să se arunce cu parașuta, mai înainte să ajungă la baza sa de plecare.

A doua zi el a doborât din avion, un aparat de vânătoare. Cel de al doilea este un tânăr pilot al aviației germane de vânătoare. El a fost surprins de un avion de vânătoare german. Spre a evita contactul aviatorului francez a încercat să se arunce cu parașuta, dar s'a aruncat în vrăjă, redresându și căzând numai la câteva sute de metri de sol. Și-a reluat imediat zborul, în linie verticală, ajungând deasupra aviației inamice, care continua să urmărească, fiind sigur că a doborât avionul francez. Manevra a surprins pe adversar și pilotul german a reușit să-l doboare.

Ministerul britanic al informațiilor.

ONDRA, 2. — Ministerul informațiilor publică următoarele amănunte asupra luptei aeriene ce s'a dat deasupra lințiilor Slegfried:

Piloții englezi primiseră să efectueze o recunoaștere la un punct foarte bine apărat din regiunea Sarre.

Cu toate că tirul bateriilor germane era foarte puternic, avioanele noastre au reușit să treacă de linia de baraj. În timp ce pătrunseseră deasupra teritoriului german și pe

când se aflau la o altitudine de peste 6.500 metri, șeful escadrilei britanice a zărit 9 avioane de vânătoare germane, de tipul „Messerschmidt”, care apăruseră din zare și sburau la circa 7.000 metri, deci cu 500 metri deasupra avioanelor noastre. Mai departe, dinspre dreapta, alte 6 avioane de vânătoare germane, de același tip, se pregăteau să atace.

Recunoașterea britanică trebuia însă făcută neapărat. Nimic nu trebuia să o împiedice.

Unitățile britanice și-au continuat zborul.

Imediat ce a început lupta, tactica inamicului a fost evidentă: renunțând la formațiile lor, avioanele germane și-au concentrat focul lor intens, în mod alternativ, asupra fiecăruia dintre avioanele britanice, făcând ocoluri scurte, scoborând și ridicându-se deasupra avioanelor engleze. Tirul acesta foarte intens a durat 35 minute.

Trei dintre aparatele noastre au fost doborâte. Un altul a fost obligat să aterizeze, însă 8 dintre oamenii ce se aflau pe bord au reușit să se salveze cu ajutorul parașutelor.

Șeful escadrilei a rămas singur și și-a continuat zborul.

Sburând în zig-zag, alunecând pe o aripă, reluându și zborul în linie dreaptă, el a reușit să scape de focul concentrat al avioanelor inamice. El și-a continuat zborul și a terminat misiunea de recunoaștere.

În tot acest timp soldatul însărcinat cu mitraliera, a continuat să tragă. Gloanțele au auzit primul avion german ce-l urmărea. Avionul german s'a prăbușit în flăcări. Continuând tirul, a fost atins un al doilea avion german, care s'a prăbușit în vrăjă. Alte 13 avioane germane au renunțat la luptă.

În momentul când avionul șefului escadrilei britanice a atins pământul, a capotat și a luat foc. Fără să se gândească la propria sa viață, pilotul a avut puterea să scoată din avionul incendiat pe soldatul dela mitralieră și să stingă, cu mâinile goale flăcările ce-l cuprinseseră îmbrăcăminte.

Șeful escadrilei a fost primit cu ovații de camarazii săi din lințiile britanice. El este ușor rănit. Mai înainte de a fi transportat la spital, împreună cu soldatul dela mitralieră, pilotul și-a exprimat încrederea în victoria finală.

Cetiți și răspândiți
„GAZETA TRANSILVANIEI”
cel mai vechi ziar românesc

**Noul ministru
al României
a sosit la Moscova**

Moscova, 1 Octombrie. Agenția „Tass” transmite:

D-l Davidescu, noul ministru al României, a sosit la Moscova în cursul zilei de Sâmbătă.

Pe peronul gării d-l Davidescu a fost primit de d-l Barkov, Șeful protocolului din comisariatul poporului pentru afacerile străine și de personalul superior al legației României, în frunte cu d-l Dianu, care a părăsit Moscova în cursul după amiezii, fiind însoțit la gară de d-l Barkov, șeful protocolului din comisariatul poporului pentru afacerile străine, de personalul legației române și de numeroși membri ai corpului diplomatic.

**Cam se lichidează
arieratele după data
de 1 Octombrie**

Potrivit legii pentru lichidarea arieratelor datorite către Stat, anterioare datei de 1 Ianuarie 1932, care se vor plăti în a doua perioadă stabilită de lege și anume 1 Octombrie 1939—31 Martie 1940, se vor putea lichida cu: 15 numerar și 25% rentă de consolidare, 3% 1935 sau bonuri de impozite. Restul de 55% din debit se scade.

Osebit de aceasta se vor scădea dobânzile și majorările legale calculate și operate în roluri.

Datoriile către Stat, din exercițiile 1932—1935 și 1933—1934, vor putea fi lichidate cu 20% în numerar și 40% în efecte de Stat. Restul de 40% din debit, se scade.

Cotele de plată în efecte, pentru debitele reduse, pot fi achitate și cu creanțe contra Statului, provenind din aceleași exerciții, personale sau dobândite pe cale de cestiune și indiferent dacă creanța este din același exercițiu cu datoria. Compensarea se va face pe bază de ordonanțe de plată, emise de ministerele debitoare.

Debitele astfel reduse vor putea fi compensate și pe cale de scădere directă din roluri, cu sumele constatate ca încasate în plus, din acele exerciții, la aceleași fonduri și privind același contribuabil.

No. 15.688—1939.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința celor interesați că în ziua de 10 Octombrie 1939, orele 11 dim se va ține licitație atât la Direcțiunea Generală P. T. T. București cât și în cabinetul dirigintelui oficiului ptt. de reșed. Brașov, pentru executarea lucrărilor de amenajarea unui adăpost de apărare pasivă în subsolul clădirii oficiului ptt. de reședință pr. Brașov, cu respectarea tuturor dispozițiilor pentru ținerea licitațiilor la autoritățile publice, cuprinsă în suplimentul la Buletinul Telegrafo-Postal Nr. 1 din 1—15 Ianuarie 1938.

Concurenții se vor prezenta la licitație cu oferte în scris, timbrate și sigilate, în plic, depunând odată în plic sigilat separat și o garanție de 5% din valoarea ofertei.

Caetul de sarcini, devizul estimativ, condițiunile generale și speciale se pot vedea în ori ce zi de lucru la Direcțiunea Generală P.T.T. și la registratura oficiului ptt. de reșed. pr. Brașov I. în orele de serviciu.

Brașov, 1 Oct. 1939.
Diriginte reșed. pr. Brașov
Stănescu
Contab. în mat., Finta

**UN MARE EVENIMENT!
La 15 Octombrie 1939**

Marea tragere finală

Peste jumătate din lozuri vor fi câștigătoare:

- 2 câștiguri a câte Lei 6 Milioane
- 20 câștiguri a câte Lei 1 Milion
- 20 câștiguri a câte Lei 400.000.—
- 120 câștiguri a câte Lei 100.000.—
- 400 câștiguri a câte Lei 40.000.—
- 100 câștiguri a câte Lei 20.000.—
- 200 câștiguri a câte Lei 10.000.—
- 4.000 câștiguri a câte Lei 6.000.—
- 40.000 câștiguri a câte Lei 3.200.—
- 64.000 câștiguri minimale.

Cu suma de **Lei 250** pot participa la această tragere persoanele care n'au intrat în joc la începutul Loteriei. Cereți informațiuni la Colecturi.

1—2

LOTERIA DE STAT

CINEMA „ASTRA”

Dela 5 Oct.

Premiera extraordinarului film social

**IN UMBRA
FELINARULUI**

Cu: Aud Egede Niessen, Dorit Ina, Bernhard Goetzke, Rolf von Goth și Oskar Homolka.

Societatea Mutilaților invalizi din războiu.

Secțiunea județeană Brașov
Sediul: Str. Dr. Al. Bogdan 41

Înștiințare

Camarazii invalizi din războiu, din orașul și județul Brașov, care doresc să fie utilizați în serviciul armatei în caz de războiu, sunt rușai să ne trimită de urgență, prin carte postală, sau printr'un tablou făcut de delegatul I. O. V. comunal, următoarele date corecte:

1. Numele și pronumele. 2. Adresa exactă. 3. Gradul. 4. Contingentul și 5. Serviciul ce ar putea face efectiv.

Acest tablou ne este cerut de Centrula noastră din București cu adresa Nr. 1225—939 cu mențiunea că va fi înaintat Ministerului Armatei, iar drepțiunile noastre câștigate pe baza legilor rămân neatînse.

Sănătate!
Președinte,
Cpt. Inv. P. I. Văduva.
Secretar, I. Popovici.

**Căți ucenici
au fost angajați
anul trecut**

Din contractele înregistrate la cele 16 Camere de Muncă din țară, reiese că 16.366 de întreprinderi au angajat anul trecut 25.662 ucenici.

Din totalul întreprinderilor, 14.601 erau industriale și numai 1765 comerciale, iar din totalul ucenicilor (25.662) 21.344 băieți și 4.318 fete; numai 6 băieți și 2 fete n'au fost cetățeni români.

Cel mai mulți sunt lăcătuși, după aceea vin tâmplarii, băieții de băcănie, mecanicii, cizmarii, fierarii, zidarii, electricienii, frizerii, măcelarii, brutarii, tipografil, tinichigii, instalatorii, cofetarii, dogarii, cojocarii, vopșitorii, fotografil, chelnerii etc.

Ucenicele cele mai multe sunt la croitorie, la coafeuri, la mode și la cartonage.

Cel mai mulți ucenici sunt în comunele urbane (20.738) și numai 4824 în comunele rurale.

Numărul ucenicilor veniți dela țară întrece numărul celor angajați din oraș.

Dela Camera de Muncă.

Examenele de calificare profesională

Camera de Muncă Brașov, aduce la cunoștința celor interesați că dela data de 1 Oct. 1939, s'a început examenele de calificare profesională pentru obținerea cărților de meser și lucrător în meserile de:

I. Brutari, simțli-covrigari, morari, chelneri, bărbieri, coafori, manichiuriști.

II. Fierari, fierari beton armat, mecanici automobiliști, mecanici conducători de automobile, tinichigii ornamentaliști, tinichigii alămari, ceasornicari, gluvaergii, opticieni, tipografi cuieștori, tipografi mașiniști, tipografi mașiniști de rotative și cartonagiști.

III. Lăcătuși, ajustori, strungari de fier, mecanici de toate categoriile și fotografi.

IV. Tâmplari de mobile și binate și turnători de fier, bronz și fontă.

Toți acei cari lucrează în baza adeverințelor albastre și roși precum și acet cari au aprobată Inspectoratul Muncii Brașov, pentru depunerea examenului și profesează una din meserile de mai sus, sunt obligați să se prezinte la Camera de Muncă Brașov, (ușă No. 2), pentru a lua la cunoștință data și locul unde urmează să facă examenul.

Se atrage atenția că după trecerea timpului de examene adeverințele de mai sus vor fi anulate.

Să luăm lumină din lumina înțelepciunii

Discursul d-lui Al. Radian, ministrul Propagandei, rostit cu ocazia instalării.

Chemat prin încrederea Majestății Sale la conducerea acestui departament sunt dator să-mi exprim înțelegerea mea grațitudine pentru cinstea pe care Majestatea Sa a binevoit a-mi face; cinste pe care va trebui să o justific prin devotament și muncă în serviciul Tronului și Țării.

Am credința că însărcinarea mea îmi va fi ușurată în primul rând prin sprijinul pe care presa românească l-a dat în toate împrejurările marilor imperitive naționale.

Chemarea României la viața națională se datorește în mare parte slujitorilor condețului; — lupta pentru independență a trecut în panteonul gloriilor naționale atâtea nume de mari gazetari. În epoca strădanie pentru crearea României Mari, presa a fost expresiunea instinctului național, întretinând în ciuda restriștilor vremii focul sacru al dragostei de neam. În vremurile de azi — de răscruce în istoria lumii — am hotărâta convingere că diriguitorii opiniei publice din țara noastră vor fi purtătorii de făclii cari să lumineze drumul croit de Majestatea Sa Regele Carol al II-lea.

Țara și-a manifestat într'un consens unanim adevărată față de noile așezăminte. Oglinda fidelă a gândurilor și simțămintelor publice, presa, este chemată să întărească credințele, să stimuleze entuziasmele, să promoveze acțiunile bune și să vestească abaterile dela îndatoriri.

În îndeplinirea acestei nobile misiuni se cere sinceritate și bună credință. Respectuoși față de libertatea de gândire, dar hotărâți să apărăm ideea de stat împotriva atentatelor ce se pot săvârși în numele libertății de gândire.

Împrejurările excepționale ce trăim nu dau nimănui dreptul să se derobeze dela obligațiile solidarității naționale — chiar dacă talentul și prestigiul personal l-ar indemnă spre atitudinile singulare.

Îmi fac o deosebită plăcere de a saluta alături de reprezentanții presei românești pe reprezentanții presei străine.

Respectuoși față de opinia publică mondială, căreia nu avem nimic ce să-i ascundem, dornici de o cât mai intensă colaborare intelectuală cu alte țări, înțelegători ai exigențelor profesionale veșnic în căutarea faptului nou, ne vom strădui să le crelem cadrul unei cât mai amicale colaborări.

La obiectivitatea profesională de care dau dovadă reprezentanții presei străine, vom ști să răspundem punând totdeauna la dispoziție materialul informativ care exclude orice echivoc și înlătură orice neînțelegeri.

Domnilor colaboratori,

Ministerul Propagandei nu trebuie să fie o organizație birocratică care să aplice toate legile, ci un element dinamic chemat să lămurească opinia publică asupra intențiilor și realizărilor guvernării.

Fiecare funcționar va trebui să fie pătruns de acest principiu director și în cadrul activității sale să-și cănească gândirea și imaginația pentru a da maximum de aport.

Noua organizare de stat trebuie să găsească în D-voastră cel mai entuziaștii și devotații slujitori.

Scepticii năvăliți în criticismul steril al cenzurilor, încăpăținații unor tradiții de partid sau grup, oportuniștii ce înțeleg să-și drămulască eforturile în funcții de avantajii pecuniare, nu au ce căuta în mijlocul nostru.

Trebuie să crezi, să crezi cu sinceritate în principiile noului regim, pentru a merita cinstea

Se speculează și locuințele.

Prin noua lege pentru înfrânarea speculei ilicite s'a luat o măsură laudabilă de a se proteja chiriașii în contra lăcomiei proprietarilor. Într'adevăr prin art. 13 s'a prevăzut că și locuințele sunt de generală necesitate și deci ca atare se va aplica și asupra lor efectele legii.

Ori, ce se întâmplă? Unii proprietari — lacomi și avizi — simțind că în curând se va pune în aplicare noua lege și în ce privește chiriașii, — s'au grăbit să le majoreze din timp, pentru ca astfel în momentul când se va trece la fapt ei să fie fixați pe poziție... fără să țină cont de greutatea și criza

de a-1 difuza idelle. Trebuie să-ți legi fără rezerve, fără reticente soarta ta de victoria ideli ce slujești pentru a avea autoritatea morală care dă cuvântului și faptelor celei mai modeste strălucire credinței.

Ca în noaptea învierii să luăm lumină din lumina înțelepciunii, și dragoste de țară a Marelui nostru Rege. Și înfrății în aceeași credință, s'o purtăm ca izvor de lumină care să risipească besna îndoelii și întunericii urei și patimei — ca în strălucire de zori să vedem Izbânda României Mari pe veșnicie întărită în totalul ei istoric.

prin care trecem în aceste momente și mai cu osebire acum în pragul iernii!...

Suntem curioși să cunoaștem motivele, ce vor învoca proprietarii pentru opera lor de majorări. Cum nu există alt motiv decât lăcomia, atragem atențiunea autorităților în drept și le rugăm să-1 pună la respect. Această chestiune fiind prea importantă, vom reveni asupra ei.

De altfel, majorarea chirii, în orașul nostru, în ultimul timp, nu este la prima etapă; ea se manifestă la toate ocaziile bine venite, în dauna populațiunii sărmâne.

Primăria Municipiului Brașov, aduce la cunoștința generală, că măști contra gazelor se pot cumpăra la Oficiul Local de Turism (în clădirea Primăriei), pe prețul de **Lei 600** bucata.

Șoaptele

Într'o vreme când evenimentele se succed, cu o uluitoare repeziciune, sfidând cu desăvârșire prevederile zilei de ieri, când totul se desfășoară după determinante pe cari nu le poți în nici un fel identifica, cel mai cuminte lucru pe care orice cetățean ar trebui și este obligat chiar să-1 facă, este acela de menținere permanentă și constantă în liniște sufletească. Să caute fiecare ca să nu asculte decât adevărurile rostite la lumina zilei, să dea importanță acelor știri cari au fost spuse cu glas tare și fără înflorată și perfidă șoaptă la ureche.

Înainte de a se fi declanșat războiul vremurilor de acum, s'a căutat de către agresor, să se slăbească hotărârile, să risipească convingerile, să mărească nesigurările prin cea hărțuială a știrilor tendențioase, prin infiltrarea lentă a viermilor îndoelii, prin amenințări și santaje, cari au dus la acel neurastenizant război al nervilor, care este așa de important în câștigarea unei victorii sau la stabilirea unei hotărâri. Și se cere pentru izbândirea din această învălătură a întunecului și a minciunii, nervii tari și mai ales cea încredere în tine și în țara ta.

Să nu se uite, că un război nu se duce numai cu arme și munițiuni, ci mai ales cu cea armă a sufletului, care trebuie să rămână invulnerabilă.

La noi, fără îndoială, problema nu poate fi pusă în felul acesta. Pentru țara noastră nu există nici o temere de încălcare teritorială și nici alte asemenea amenințări. Poziția de perfectă neutralitate pe care ne-am impus-o, a rezolvat și a împlinit poziția noastră în lumea internațională. Trebuie așadar ca toate probabilitățile pe cari fiecare cetățean se simțea parcă dator să le emită, în ceea ce

privește atitudinea țării, să înceteze, și unul ca și celălalt, foarte cuminte, să-și vadă de treburi.

Nu toți au înțeles și înțeleg acest lucru. Nu toată lumea vrea să priceapă că rosturile țării sunt orânduite de mîini cu multă înțelepciune nu ca cea a lor. Dimpotrivă. Nu destui cari urzesc din imaginația lor, fără nici o posibilitate de control, fel de fel de știri, fel de fel de svorniri, pe cari ei și le da ca sigure, ca emanând din izvoare fără posibilitate de desmintire. Dela primul, vestea trece la al doilea și la alții, fiecare căutând să-1 adauge un amănunt, s'o senzaționalizeze, amplificându-1 conținutul mincinos până la proporții de tâmpenie. Și au aceștia o satisfacție vecină cu demența, când văd fețele îngrozite ale celor ce-1 ascultă.

Fără îndoială, că toate acestea nu sunt de loc de natură să întărească poziția sufletească a fiecăruia dintre noi, ci dimpotrivă, fac ca și acelora, cari au convingeri profunde despre realitățile existente, să li se micșoreze siguranța.

Asemenea însă, sunt tot atât de dușmani ca și acei cari nu locuiesc înăuntrul granițelor. Sunt tot atât de periculoși ca și acei cari ridică arma împotriva ta.

De aceea, în contra acestora cari picură în fiecare zi otrava minciunii și a inconștienței în sufletul nației, trebuie să se răspundă ca tuturor dușmanilor obișnuți.

C. P. T.

Dr. Ion Popp, medic primar de Spital s'a mutat din Str. Regele Carol II, No. 14 în Str. Eminescu (în dosul bisericii Ramâne din Str. N. Iorga).

Operațiile pe câmpul de luptă

Comunicatul Francez

PARIS, 3. — Comunicatul oficial al Marelui Stat Major francez, publicat în dimineața zilei de 3 Octombrie, are următorul text:

"Mare activitate de patrulare, de o parte și de alta, în cursul nopții".

PARIS, 3. — Comunicatul oficial francez din seara de 3 Octombrie:

Atacurile inamicului au fost respinse la est de Moselle și la est de Saar.

Activitate a celor două artilerii inamice în același sector.

Comunicatul German

BERLIN, 3. — Comandamentul suprem al armatei germane comunică:

În cursul zilei de 2 Octombrie, noul trupe germane au intrat în cetatea Varșoviei.

Se continuă număratoarea prizonierilor, a armelor și a materialului de război capturat la Varșovia și Modlin.

În vest, activitate redusă a artileriei și aviației.

Rusia are intenția

să cedeze Lituaniei o parte din teritoriul Vilna.

KAUNAS, 3. — Agenția Reuter anunță că Uniunea Sovietelor ar avea intenția să cedeze Lituaniei o parte din teritoriul Vilna, fără acest oraș.

În schimb, Rusia ar cere Lituaniei privilegiul însemnate asupra căii ferate, care străbate Lituania spre L'bau.

Guvernul japonez

ar fi hotărât să renunțe la aplicarea pactului antikomintern.

Tokio, 3. — Corespondentul agenției DNB transmite: Generalul Nomura, ministrul Afacerilor Străine, a declarat după cum spune o comunicare a agenției „Domei”, că guvernul japonez a hotărât ca, dată fiind schimbarea situației din Europa să renunțe la aplicarea pactului antikomintern.

Linia Maginot

este ferită de tirul artileriei germane

Paris, 3 (Rompress). — Corespondentul agenției „Havas” anunță că trupele franceze au realizat înaintări atât de însemnate încât linia Maginot este ferită de tirul artileriei germane a cărei proiectile cad în teritoriul german ocupat de francezi.

Tot odată se anunță un nou și însemnat avans al trupelor franceze la sud de Biles, înaintare care până acum era ținută secret.

Lituania va semna

un pact de asistență mutuală cu Rusia

KAUNAS, 3. — Corespondentul agenției Havas transmite: Primele informațiuni sosite dela Moscova arată că Lituania va semna un pact de asistență mutuală cu Uniunea Sovietelor.

INFORMATIUNI

Măsuri pentru prevenirea șomajului în timpul iernii. Ministerul Muncii a trimis a o circulară tuturor Inspectoratelor din țară, prin care cere întocmirea tablourilor de situația șomerilor din regiunile respective și ce măsuri s'au luat și se vor mai lua pentru prevenirea șomajului în timpul iernii.

Cursurile de limba germană. Institutul de cultură română-germană din localitate aduce la cunoștința publicului, că cursurile de limba germană vor începe luni, 9 Octombrie a. c. în localul liceului comercial „A. Bărsan” din Brașov, la orele 19. Inscriserile se fac la portarul liceului până la data de 8 Octombrie.

Parastas. Indurerății părinți aduc la cunoștința oficierea parastasului de un an dela încetarea din viață a scumpel și neultatelor lor fiice *Lenuța Iteanu*,

foștă elevă a liceului „Prințesa Elena” din Brașov și cedată în vârstă de 17 ani.

Parastasul va avea loc în cripta familială din cimitirul bisericii ort. rom. din Brașov, Sâmbătă în 7 Sept. a. c., la ora 9 a. m.

Sunt invitați toți cari au cunoscut-o și iubit-o.

Statele-Unite

continuă să renunțe la existența unui guvern polonez

Washington, 2. — D-l H. secretaryul departamentului de stat, a declarat azi că guvernul Statelor Unite continuă să renunțe la existența unui guvern polonez.

De vânzare o casă frumoasă cu Lei 200.000. A se vedea în Str. Aurel Vlaicu No. 541